

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA

Érkezett: 2009 MARE 04.

**T/9081. számú
törvényjavaslat**

az országgyűlési képviselők választásáról

**Előadó: dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2009. március

2009. évi ... törvény
az országgyűlési képviselők választásáról

Az Országgyűlés az országgyűlési képviselők számának csökkentése, valamint a választói akarat arányosabb és hatékonyabb megjelenítése érdekében az Alkotmány 71. § (3) bekezdésének végrehajtására a következő törvényt alkotja:

Országgyűlési képviselők

1. §

- (1) Az országgyűlési képviselők száma összesen százkilencvenkilenc.
- (2) Százhetvenhat országgyűlési képviselőt megyei, fővárosi választókerületben (a továbbiakban: területi választókerület) listán választanak.
- (3) A választópolgár egy területi listára szavazhat.
- (4) A területi választókerületenként megszerezhető mandátumok számát e törvény *mellékletében* meghatározott módon kell megállapítani.
- (5) Huszonhárom kompenzációs mandátum, továbbá a területi választókerületben meg nem szerzett mandátumok a pártok országos listájáról kerülnek kiadásra.

A jelölés

2. §

- (1) A területi választókerületben a listaállításhoz legalább az adott területi választókerületben megszerezhető mandátumok számának ötszázszorosával megegyező számú választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges. A választópolgár csak egy területi választókerületi listát ajánlhat és csak abban a területi választókerületben, amelyben a lakóhelye van.
- (2) A területi választókerületben – az (1) bekezdésben foglalt feltételekkel – azok a társadalmi szervezetek állíthatnak önálló területi listát, amelyek megfelelnek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek (a továbbiakban: párt).
- (3) Önálló országos listát az a párt állíthat, amely legalább hét területi választókerületben állított önálló területi listát.

(4) A pártok közös ajánlás alapján közös területi listát, közös területi listák alapján közös országos listát állíthatnak. A (3) bekezdés tekintetében az önálló országos lista állításakor a közös területi listákat nem lehet figyelembe venni.

(5) A területi listán és az országos listán háromszor annyi jelölt állítható, mint az adott listán megszerezhető mandátumok száma.

(6) Ugyanaz a személy egyidejűleg egy területi listán és egy országos listán lehet jelölt. Ha a jelölt mandátumot kap, őt a listákról törölni kell.

(7) Ha a listáról a jelöltet törölték, helyébe a listán soron következő jelölt lép.

(8) Ugyanazon párt egy választókerületben csak egy – önálló vagy közös – listát állíthat. A párt minden területi választókerületben csak ugyanazon pártokkal állíthat közös listát.

A választás eredményének megállapítása

3. §

(1) Az önálló területi lista akkor jogosult mandátumszerzésre, ha a párt önálló területi listái a választópolgárok által valamennyi területi listára leadott és országosan összesített érvényes szavazatok több mint öt százalékát elérték.

(2) A közös lista akkor jogosult mandátumszerzésre, ha az ugyanazon pártok által, azonos módon összeállított közös listák a valamennyi területi listára leadott és országosan összesített érvényes szavazatok legalább tíz százalékát, kettőnél több párt által állított közös lista esetén legalább tizenöt százalékát elérték.

(3) A (2) bekezdés szerinti határt elérő közös listából kiesik az a párt, amely az összes területi listára leadott országosan összesített érvényes szavazatok több mint öt százalékát nem érte el. E vonatkozásban összesíteni csak az ugyanazon pártok által, azonos módon összeállított közös listában részt vevő ugyanazon pártra jutó érvényes szavazatokat lehet. Ha a közös listából valamely párt kiesik, a továbbiakban úgy kell tekinteni, mintha a kiesett párt a közös lista állításában nem vett volna részt, így annak jelöltjei nem kaphatnak mandátumot.

(4) A (3) bekezdés szerinti százalékos határ kiszámításánál a közös listára leadott szavazatokat az 5. § (3) bekezdése alapján az érintett pártok által – országosan egységesen – előzetesen tett nyilatkozatnak megfelelően, ennek hiányában egyenlő arányban kell megosztani az érintett pártok között.

4. §

(1) A területi választókerületben a listák a leadott szavazatok arányában, az e szakaszban meghatározottak szerint szereznek mandátumot.

(2) A 3. § alapján mandátumszerzésre jogosult listákra leadott érvényes szavazatok számát össze kell adni (a továbbiakban: összes érvényes szavazat). A területi választókerületben megszerezhető mandátumok számához egyet hozzá kell adni (a továbbiakban: osztó). Az összes érvényes szavazatot el kell osztani az osztóval, az így kapott hányados egész része az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszám. A listára leadott szavazatok számát el kell osztani az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámmal, az így kapott hányados egész része a lista által megszerzett mandátumok száma. A listára leadott szavazatok számából ki kell vonni a lista által megszerzett mandátumok és az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszám szorzatát (a művelet eredménye a továbbiakban: töredékszavazat).

(3) Ha a (2) bekezdés szerint nem lehet a területi választókerület valamennyi mandátumát kiosztani, meg kell állapítani az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszám kétharmadának egész részét (a továbbiakban: kétharmados határ). Azok a listák, amelyek töredékszavazatainak száma meghaladja a kétharmados határt, a töredékszavazataik csökkenő sorrendjében szerzik meg a fennmaradó mandátumokat. Az így mandátumot szerző listák esetében az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszám és a lista (2) bekezdés szerinti töredékszavazatának különbsége negatív töredékszavazatot képez.

(4) Ha két vagy több lista azonos számú szavazattal (töredékszavazattal) mandátumot szerezne, de a megszerezhető mandátumok száma kevesebb, mint az azonos számú szavazattal (töredékszavazattal) rendelkező listák száma, akkor a listák sorszáma szerinti sorrendben kell kiosztani a mandátumokat úgy, hogy először az alacsonyabb sorszámú listák szerezzenek mandátumokat.

(5) Ha a bejelentett jelöltek száma kevesebb, mint a lista által megszerzett mandátumok száma, valamint ha a (2)-(4) bekezdés alapján nem lehet minden mandátumot kiosztani, akkor a ki nem adható, illetve kiosztatlan területi mandátumokat hozzá kell adni az országos listán kiosztható mandátumokhoz.

(6) A területi listán a jelöltek a listán szereplés sorrendjében kapnak mandátumot.

5. §

(1) Az országos listák az országosan összesített töredékszavazatok arányában, az e szakaszban meghatározottak szerint szereznek mandátumot. A töredékszavazatok összesítését listánként úgy kell elvégezni, hogy az egyes területi listák 4. § (2) bekezdés szerinti töredékszavazatait – azon területi listák kivételével, amelyek a területi választókerületben a 4. § (3) bekezdése alapján mandátumot szereztek – össze kell adni, és az így kapott összegből a területi listák 4. § (3) bekezdése szerinti negatív töredékszavazatait ki kell vonni (az így kapott különbség az országos töredékszavazat).

(2) Az önálló területi listák országos töredékszavazatát az ugyanazon párt által állított önálló országos lista mandátumszerzéséhez lehet felhasználni.

(3) A közös területi listák országos töredékszavazatát az ugyanazon pártok által állított közös országos lista mandátumszerzéséhez lehet felhasználni. Ha a közös területi listát állító pártok nem állítottak közös országos listát, a közös területi lista országos töredékszavazatát az érintett pártok által – országosan egységesen – előzetesen meghatározott, ennek hiányában egyenlő arányban kell felhasználni a pártok önálló országos listáinak mandátumszerzéséhez.

(4) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden országos lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista országos töredékszavazatainak száma, a második szám az országos töredékszavazatai számának fele, a következő szám a harmada, negyede, ötöde stb. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot; amelyik lista számoszlopában található, az a lista szerez egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot; amelyik lista számoszlopában található, az a lista szerez egy mandátumot. Ezt az eljárást addig kell folytatni, míg az összes mandátum kiosztásra kerül. Ha két vagy több lista azonos számú országos töredékszavazattal vagy annak hányadosával mandátumot szerezne, de a megszerezhető mandátumok száma kevesebb, mint az érintett listák száma, akkor a listák sorszáma szerinti sorrendben kell kiosztani a mandátumokat úgy, hogy először az alacsonyabb sorszámú listák szerzik a mandátumokat.

(5) Az országos listán a jelöltek a listán szereplés sorrendjében kapnak mandátumot. Ha a bejelentett jelöltek száma kevesebb, mint a lista által megszerzett mandátumok száma, akkor a ki nem adható mandátum betöltetlen marad.

A megüresedő mandátum betöltése

6. §

A területi listán, illetőleg az országos listán mandátumot kapott képviselő megbízatásának megszűnése esetén a mandátumot a listán eredetileg is szereplő jelöltek közül a párt – közös lista esetén a pártok – által határidőben megnevezett, ennek hiányában a listán soron következő jelölt kapja meg. Ha a listán nincs több jelölt, a mandátum betöltetlen marad.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosítása

7. §

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 7/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külképviseltekre a listát állító jelölő szervezetek külképviselatenként és jelölő szervezetekenként egy-egy megfigyelőt bízhatnak meg.”

8. §

A Ve. 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A két vagy több szavazókörrel rendelkező településen a helyi választási iroda vezetője kijelöli azt a szavazókört, ahol azok a választópolgárok szavazhatnak, akiknek lakcíme a lakcímbejelentésre vonatkozó jogszabály értelmében csak az adott település megnevezését tartalmazza, illetőleg akik igazolással rendelkeznek. A szavazókör kijelöléséről szóló döntést a választás kitűzését követő 5. napig az Országos Választási Bizottság internetes honlapján és a helyben szokásos módon közzé kell tenni.”

9. §

A Ve. 29. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A választási bizottság üléséről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvben a kisebbségi véleményt is – indokaival együtt – rögzíteni kell. A jegyzőkönyv egy-egy másolati példányát a választási bizottság – kérésükre, ingyenesen – átadja a jelölő szervezetek vagy független jelöltek képviselőinek.”

10. §

A Ve. 39. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Országos Választási Iroda vezetője a többi választási iroda vezetője részére, a területi választási iroda vezetője illetékességi területén a helyi választási iroda vezetője részére az e törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat.”

11. §

A Ve. 74. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A jegyzőkönyv egy-egy másolati példányát a hozzá tartozó határozatokkal együtt az illetékes választási bizottság – kérésükre, ingyenesen – átadja a jelölő szervezetek vagy független jelöltek jelen levő képviselőinek. Sokszorosítás után a választási bizottság elnöke a másolatot bélyegzőlenyomattal és aláírásával hitelesíti.”

12. §

A Ve. 88. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„Választókerületek

88. § (1) A területi választókerület a megye vagy a főváros területével azonos.

(2) Az országos listák tekintetében a Magyar Köztársaság területe egy választókerületet alkot.”

13. §

A Ve. – A választójogosultság nyilvántartása alcímet megelőzően – a következő 88/A. §-sal egészül ki:

„88/A. § (1) A területi választókerületekben megszerezhető mandátumok számát az Országos Választási Bizottság a választás kitűzését követő 15. napig állapítja meg, a kitűzés évének január 1-jei lakosságszám-adatai alapján. Az adatokat a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv bocsátja az Országos Választási Bizottság rendelkezésére.

(2) Az Országos Választási Bizottságnak a területi választókerületekben megszerezhető mandátumok számát megállapító határozatát 3 napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”

14. §

A Ve. 89. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„89. § (1) Az a választópolgár, aki a szavazás napján lakcímétől távol, de Magyarország területén tartózkodik, a lakcíme szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől kért igazolással azon település helyi választási irodájának vezetőjétől – vagy a szavazás napján szavazatszámláló bizottságától – kérheti a névjegyzékbe való felvételét, ahol a szavazás napján tartózkodik. Az igazolás alapján a választópolgár azon a magyarországi településen szavazhat, ahol tartózkodik. Az igazoláskérés célja nem lehet a választás eredményének a joggal való visszaélést megvalósító befolyásolása.

(2) Igazolást legkésőbb a szavazás napját megelőző második napig lehet kiadni. Igazolást személyesen vagy meghatalmazott útján lehet kérni. Az igazolás ajánlott levélben is kérhető, feltéve, hogy az az illetékes helyi választási irodához legkésőbb a szavazás napját megelőző 5. napon megérkezik. A levélben kért igazolást a választópolgár számára az általa megjelölt magyarországi címre tértivevénnyel kell megküldeni.

(3) Az igazolás kiadásához az igazolást kérő a nevét, személyi azonosítóját, lakcímét köteles közölni, valamint annak a településnek a nevét, ahol a szavazás napján tartózkodik.

(4) A helyi választási iroda vezetője az igazolásban feltünteti a választópolgár nevét, személyi azonosítóját, lakcímét, a települést, ahol a választópolgár szavazni kíván, továbbá az igazolással szavazásra kijelölt szavazóhelyiség címét.

(5) Az igazolás kiadásakor a lakcím szerint illetékes helyi választási iroda vezetője a választópolgárt külön nyilvántartásba veszi, egyidejűleg törli a névjegyzékből, továbbá feltünteti a névjegyzéken annak a településnek a megjelölését, ahova az igazolás szól, és a külön jegyzéket a (6) bekezdésben meghatározott határidő leteltét követően megküldi az Országos Választási Iroda részére. Az igazolás átvételét a választópolgár, illetőleg e célra szóló meghatalmazás alapján az általa megbízott személy az aláírásával elismeri.

(6) A szavazás napját megelőző harmadik napig a helyi választási iroda vezetője – a kiadott igazolás bevonásával egyidejűleg – kérelmére visszaveszi a névjegyzékbe azt, akit igazolás kiadása miatt törölt onnan. A választópolgár a lakóhelye szerinti névjegyzékbe történő visszavételét egy alkalommal kérheti.

(7) Az igazolás, valamint a személyazonosság és lakcím igazolására alkalmas igazolvány alapján a tartózkodási hely szerint illetékes helyi választási iroda vezetője vagy az igazolással szavazásra kijelölt szavazatszámláló bizottság a választópolgárt felveszi a névjegyzékbe, továbbá külön nyilvántartásba veszi. Az igazolást a választópolgártól be kell vonni, és azt, valamint a külön nyilvántartást a választási iratok között meg kell őrizni.

(8) Az (5) bekezdésben foglalt külön nyilvántartás országosan összesített adatait aszerinti bontásban, hogy az igazolást

a) mely területi választókerületben, valamint

b) mely területi választókerületbe

kérték, az Országos Választási Iroda a szavazás napját megelőzően nyilvánosságra hozza, valamint településenkénti bontásban bárki számára hozzáférhetővé teszi.”

15. §

A Ve. 91. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„91. § (1) Minden jelölő szervezet, amely a választásokon listát állít, a listaállítással arányos központi költségvetési támogatásra jogosult. A költségvetési támogatásra országosan fordítható pénzeszköz összegét az Országgyűlés állapítja meg.

(2) Az egy listára jutó támogatási összeg az (1) bekezdés szerinti, az Országgyűlés által megállapított összeg és az összes jelölő szervezet által állított – a választási bizottságok által nyilvántartásba vett – területi és országos listák számának hányadosa. Az egy jelölő szervezetre jutó támogatás a jelölő szervezet által állított és a választási bizottság által nyilvántartásba vett területi és országos listák számának és az egy listára jutó támogatási összegnek a szorzata.

(3) A választásra fordítható költségvetési támogatás kiutalását a jelölő szervezetek részére egy összegben – az Országos Választási Bizottság döntése alapján az azt követő 5 napon belül – az államháztartásért felelős miniszter által vezetett minisztérium vagy az általa kijelölt pénzügyintézet végzi.

(4) Az (1) bekezdés szerinti költségvetési támogatás kizárólag dologi költségek fedezésére szolgál. A támogatás felhasználásáról a jelölő szervezeteknek a választást követő 30 napon belül el kell számolniuk a kifizető helyen.”

16. §

A Ve. 94. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„94. § (1) A jelölő szervezet az Országos Választási Bizottságnál jelenti be azt, hogy a területi választókerületekben önálló vagy közös listát kíván állítani, továbbá azt, hogy közös lista állítása esetén mely jelölő szervezettel kíván közös listát állítani. Az Országos Választási Bizottság e bejelentés tartalmáról tájékoztatja a területi választási bizottságokat. Listát állítani csak e bejelentést követően, a bejelentésnek megfelelő módon lehet.

(2) A területi lista ajánlására a VII. fejezet jelöltajánlásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) A területi listát és az azon szereplő jelölteket legkésőbb a szavazást megelőző 23. napon, az országos listát és az azon szereplő jelölteket legkésőbb a szavazást megelőző 22. napon kell bejelenteni.

(4) Az országos listát a listaállításhoz szükséges számú területi lista bejelentését vagy nyilvántartásba vételét igazoló, az 55. § (1) bekezdése szerint kiállított igazolás átadásával kell bejelenteni.”

17. §

A Ve. 96/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az országgyűlési választáson a területi választási bizottság végzi a 73/A. § szerinti feladatot, a szavazási iratok beérkezését követően haladéktalanul.”

18. §

A Ve. 97/A. § (1), (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„97/A. § (1) A területi választási bizottság a 73/A. § (4) bekezdése szerinti, a külképviselési szavazólapokat tartalmazó belső borítékokat – azok felbontása nélkül – szállítóborítékba zárja, amelyen fel kell tüntetni az abban elhelyezett belső borítékok számát. A szállítóborítékot a területi választási bizottság tagjai aláírásukkal hitelesítik, továbbá elnöke bélyegzőlenyomattal is ellátja. A területi választási bizottság a szállítóborítékban elhelyezett belső borítékok számát külön jegyzőkönyvben rögzíti. A területi választási bizottság elnöke a szállítóborítékot és a jegyzőkönyv egy példányát a területi választókerület székhelyén lévő, a területi választási bizottság által kijelölt szavazókör szavazatszámoló bizottsága elnökének adja át.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szavazatszámoló bizottság a szavazás lezárása után lezárja az urnát úgy, hogy ne lehessen abba szavazólapot elhelyezni vagy abból szavazólapot eltávolítani. Az urnát a szavazatszámoló bizottság a területi választási bizottságnak adja át, amely gondoskodik annak biztonságos őrzéséről.

(4) A területi választási bizottság legkésőbb a magyarországi szavazást követő 6. napon az urnát és a 73/A. § (4) bekezdése szerinti szavazólapokat tartalmazó borítékokat átadja az (1) bekezdés szerinti szavazatszámoló bizottságnak, amely a jelen §-ban és – a 76. § kivételével – a IX. fejezetben foglalt feladatokat haladéktalanul ellátja.”

19. §

A Ve. 98. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az Országos Választási Bizottság a területi választási bizottságok jegyzőkönyvei alapján, azok beérkezését követően összesíti a listák töredékszavazatait, és megállapítja, hogy ezek alapján az országos listák jelöltjei közül kik jutottak mandátumhoz.”

20. §

A Ve. 99. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„99. § Az Országos Választási Bizottságnak a területi választókerületekben megszerezhető mandátumok számát megállapító határozata ellen bárki a határozat közzétételét követő 3 napon belül bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.”

21. §

A Ve. a következő 101/A. §-sal egészül ki:

„101/A. § (1) A választókerületeket úgy kell kialakítani, hogy választókerületenként a lakosság száma megközelítően azonos legyen.

(2) A választókerületek kialakításánál figyelemmel kell lenni a nemzetiségi, vallási, történelmi, földrajzi és egyéb helyi sajátosságokra is.”

22. §

A Ve. – az A választójogosultság nyilvántartása alcím előtt – a következő 102/A. §-sal egészül ki:

„102/A. § Ha a településen két vagy több választókerület van, a helyi választási iroda vezetője az általa kisorsolt választókerületbe tartozó szavazókört jelöl ki a 10. § (2) bekezdése alapján.”

23. §

A Ve. 107. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kompenzációs listát és a fővárosi listát a listaállításhoz szükséges számú jelölt, illetőleg lista bejelentését vagy nyilvántartásba vételét igazoló, az 55. § (1) bekezdése szerint kiállított igazolás átadásával kell bejelenteni.”

24. §

A Ve. 149. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[149. § E törvény alkalmazásában]

„f) jelölési fajta: az országgyűlési képviselők választásán a területi listás, az országos listás jelölés; az Európai Parlament tagjainak választásán a listás jelölés; a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a polgármester-/főpolgármester-, a kislistás, az egyéni választókerületi, a kompenzációs listás, a fővárosi/megyei listás jelölés; a kisebbségi önkormányzati képviselők választásán a települési kisebbségi önkormányzati, a területi kisebbségi önkormányzati, az országos kisebbségi önkormányzati jelölés.”

Záró rendelkezések

25. §

E törvény 2009. december 30-án lép hatályba, és rendelkezéseit az országgyűlési képviselők 2010. évi általános választásán kell először alkalmazni.

26. §

A 2006. évi országgyűlési választásokra választott országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok tagjainak megbízatása a 2010. évi általános országgyűlési választás kitűzése napján szűnik meg.

27. §

A Ve. 10. § (1) bekezdésében az „egy szavazókörre mintegy hatszáz, legfeljebb azonban ezerkétszáz” szövegrész helyébe az „egy szavazókörre – a (2) bekezdés szerinti szavazókör kivételével – mintegy 1500, legfeljebb azonban 2200” szöveg, 23. § (1) bekezdésében a „három” szövegrész helyébe az „öt” szöveg, 23. § (3) bekezdésében a „három-három” szövegrész helyébe a „három” szöveg, 90/A. § (4) bekezdés b) pontjában a „jelöltet” szövegrész helyébe a „listát” szöveg, 96. § (4) bekezdésében a „Valamennyi szavazólapon” szövegrész helyébe az „A szavazólapon” szöveg, 96/A. § (2) bekezdésében az „az országgyűlési egyéni” szövegrész helyébe az „a területi” szöveg, 96/B. § (2) bekezdésében az „országgyűlési egyéni választókerületi” szövegrész helyébe a „területi” szöveg, (3) bekezdésében az „az országgyűlési egyéni” szövegrész helyébe az „a területi” szöveg lép.

28. §

Hatályát veszti a Ve. 9. §-a, 21. § (2) bekezdés c) pontja, 32. §-a és az azt megelőző alcím, 53. § (1) bekezdése, 86/A. §-a és az azt megelőző alcím, 87. § (1) és (4) bekezdése, 89/A. §-a, 89/B. § (1)-(3), (5) és (6) bekezdése, 90. § (1) bekezdés c) pontja, 90. § (2) bekezdés c) pontja, 90/A. § (2) bekezdése, (3) bekezdés f) pontja, (4) bekezdés k) pontja, 95. § (1) és (2) bekezdése, 96. § (1) és (2) bekezdése, 96/A. § (1) bekezdése, 96/B. § (1) bekezdése, 97. §-a, 98. § (2) bekezdése, 99/K. § (2) bekezdés c) pontja, 105. § (2) bekezdés b) pontja, 115/I. § (2) bekezdés b) pontja, 115/P. § (2) bekezdés b) pontja, 124. § (2) bekezdés c) pontja, 143. § (2) bekezdés b) pontja, 152. §-a és 2. számú melléklete.

29. §

Hatályát veszti a Ve.

- a) 6. § (4) bekezdésében az „az országgyűlési egyéni választókerületi és” szövegrész,
- b) 23. § (3) bekezdésében az „Az országgyűlési egyéni választókerületi, illetőleg” szövegrész,
- c) 35. § (3) bekezdésében az „és az országgyűlési egyéni választókerületi” szövegrész,
- d) 51. (1) bekezdés b) pontjában a „több országgyűlési egyéni választókerületben, illetőleg” szövegrész,
- e) 51. § (1) bekezdés c) pontjában a „csak egy országgyűlési egyéni választókerületben, illetőleg” szövegrész, valamint az „az országgyűlési egyéni választókerület választási bizottságánál, illetőleg” szövegrész,

- f) 53. § (2) bekezdésében a „(2) bekezdésének” szövegrész,
- g) 61. § (1) bekezdésének második mondata,
- h) 76. § (1) bekezdésében az „ , az országgyűlési egyéni választókerületi választási irodán” szövegrész,
- i) 89/B. § (4) bekezdésében a „ , valamint a választási forduló” szövegrész,
- j) 90/A. § (4) bekezdés d) pontjában az „az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság, illetőleg” szövegrész,
- k) 93. § (1) bekezdésében az „ , a helyi közszolgálati műsorszolgáltatók a vételkörzetükben induló egyéni választókerületi jelöltek” szövegrész,
- l) 93. § (2) bekezdésében az „ , illetőleg jelöltek” szövegrész,
- m) 95. § (3) bekezdésében a „közös jelöltek és a” szövegrész,
- n) 96. § (3) bekezdésében a „területi listás” szövegrész, valamint a „ , valamint az esetleges listakapcsolás tényét” szövegrész,
- o) 96. § (5) bekezdésében a „közös jelölt, illetőleg” szövegrész,
- p) 98. § (1) bekezdésében az „az országgyűlési egyéni választókerületi, illetőleg” szövegrész,
- q) 115/B. §-ában az „a 9. §,” szövegrész.

30. §

Hatályát veszti

- a) az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény,
- b) az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 1994. évi III. törvény,
- c) az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 1994. évi XXV. törvény,
- d) az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 1997. évi XCVI. törvény,
- e) az egyes törvények választásokkal összefüggő módosításáról szóló 2004. évi XXXII. törvény és
- f) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXI. törvény.

A területi választókerületenként megszerezhető mandátumok számának megállapítása

1. A területi választókerületenként megszerezhető mandátumok számának megállapításához össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden területi választókerület neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott területi választókerület lakosság száma, a második szám a lakosság számának fele, a következő szám a harmada, negyede, ötöde stb.
2. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot; amelyik területi választókerület számoszlopában található, ahhoz a területi választókerülethez hozzá kell rendelni egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot; amelyik területi választókerület számoszlopában található, ahhoz a területi választókerülethez hozzá kell rendelni egy mandátumot. Ezt az eljárást addig kell folytatni, míg az összes területi választókerületben megszerezhető mandátum hozzá nincs rendelve valamelyik területi választókerülethez.
3. Ha két vagy több területi választókerület számoszlopában a soron következő szám azonos, és ezzel a számmal mandátumhoz jutnának, de a még területi választókerülethez hozzá nem rendelt mandátumok száma kevesebb, mint az érintett területi választókerületek száma, akkor a 4. pont alapján kell eljárni.
4. A 3. pontban meghatározott esetben a még területi választókerülethez hozzá nem rendelt mandátumokat aszerinti sorrendben kell elosztani, hogy az érintett területi választókerületekben a választópolgárok milyen arányban vettek részt a legutolsó általános országgyűlési választáson, a nagyobb részvételi arányt mutató területi választókerülettől a kisebb felé haladva.

Indokolás az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja az országgyűlési képviselők számának csökkentése, a választói akarat arányosabb és hatékonyabb megjelenítése, a közvetett demokrácia felesleges költségeinek megtakarítása, továbbá a vonatkozó jogalkotói mulasztások okozta alkotmányellenes helyzet megszüntetése.

A Javaslat szerint az országgyűlési képviselők létszáma a mai 386-ról közel felére, 199-re csökken. Ezzel együtt átalakul a mai vegyes (egyéni kerületi és listás) választási rendszer, amelyet a megváltozott létszám mellett nem indokolt fenntartani. Az új rendszerben 176 képviselőt választanak a területi (megyei és fővárosi) listákról, 23 képviselő pedig országos listáról, a töredékszavazatok alapján nyeri el a mandátumát. A területi listákon a jelenleg is alkalmazott Hagenbach–Bischoff-formula alapján történik a mandátumkiosztás. Az országos listán szereplő kompenzációs mandátumok kiosztásának alapja a d'Hondt-módszer marad. A választás egyfordulós. Továbbra is fennmarad az országos 5%-os választási küszöb.

A Javaslat szerinti új országgyűlési választási rendszer arányosabb képviseletet eredményez. Az egyéni választókerületek megszűnésével, illetve a területi listákon elnyerhető mandátumok automatikus felülvizsgálati mechanizmusának megteremtésével megoldódik a 22/2005. (VI. 17.) AB határozatában megállapított, a választókerületek eltérő lakosságszáma miatti alkotmányos mulasztás, és a külföldön szavazás biztosításával kapcsolatos – az 54/2008. (IV. 24.) AB határozatban megállapított – mulasztásos alkotmányértés is orvosolást nyer.

A módosítások költségvetési hatásként évente mintegy 4 Mrd forint megtakarítást, négyévenként – az országgyűlési választások egyfordulóssá tétele következtében – további 4,1 Mrd forint megtakarítást eredményeznek, továbbá csökkentik a kampányköltségeket.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat az országgyűlési képviselők számát 199 főben határozza meg. A Javaslat megszünteti a kétszavazatos (vegyes) rendszert, vagyis a választópolgárok a továbbiakban egy területi (fővárosi vagy megyei) pártlistára szavazhatnak, egyéni választókerületi jelöltre nem. A 199 országgyűlési képviselőből 176 képviselőt a választópolgárok a területi listákon választhatnak meg. A területi

választókerületekben a pártlistákra leadott olyan szavazatokat, amelyekkel lista mandátumot nem szerzett, országosan összesítik. 23 mandátumot, továbbá mindazokat a mandátumokat, amelyeket a területi listák nem szereztek meg, az összesített töredékszavazatok arányában osztanak ki a pártok országos listái között. Azt, hogy az egyes területi választókerületekben hány mandátumot lehet megszerezni, a Javaslát mellékletében meghatározott módon kell megállapítani. Mivel a Javaslát a területi választókerületben megszerezhető mandátumok számát nem számszerűen határozza meg, hanem egy – a d'Hondt-módszert alkalmazó – automatikus felülvizsgálati mechanizmust hoz létre, teljesíti a 22/2005. (VI. 17.) AB határozatában előírt követelményt, miszerint az egyes területi választókerületenként megszerezhető országgyűlési képviselői mandátumok számának szorosan igazodnia kell a választásra jogosultak számához.

A 2. §-hoz

A területi lista állításához a Javaslát az adott területi választókerületben megszerezhető mandátumok számának ötszázszorosával megegyező számú választópolgár ajánlását írja elő; az országos lista állítása tekintetében megőrzi a jelenleg hatályos szabályozást. A Javaslát az eddigiekben soha nem használt kapcsolt lista jogintézményét megszünteti, a közös lista állításának lehetőségét azonban megőrzi.

A 3. §-hoz

A Javaslát a választójog egyenlőségének érvényesítése érdekében végzett arányosítás mellett az országgyűlés stabilitásának, a kormányozhatóság fenntartásának céljából megőrzi a jelenleg is alkalmazott 5%-os országgyűlési küszöböt. Az a párt, amely a területi választókerületben nem tudta elérni a valamennyi pártra leadott szavazatok 5%-át, sem a területi, sem az országos listán nem juthat mandátumhoz. Fennmaradnak a közös listáknál jelenleg alkalmazott magasabb értékű mandátumszerzési küszöbök is.

A 4. §-hoz

A Javaslát egyfordulós választással számol, ami egyrészt lehetővé teszi a választási költségek radikális csökkentését, másfelől pedig rövidíti a választással óhatatlanul együtt járó átmeneti kormányzati időszakot. A javasolt egyfordulós választási rendszer logikájának megfelelően, az országgyűlési egyéni választókerületek és az időközi választás megszűnésével összhangban a Javaslát nem kapcsol a választáshoz érvényességi, illetve eredményességi feltételt. A területi listákat állító – mandátumszerzésre jogosult – pártok a rájuk leadott szavazatok arányában jutnak mandátumhoz. A pártonként megszerzett mandátumok pontos számának meghatározása – a hazai hagyományokra figyelemmel – a Hagenbach-Bischoff-formula alkalmazásával történik. A Javaslát fenntartja a jelenleg is alkalmazott ún. "kedvezményes" 2/3-os kvótát is. A párt jelöltjei a

pártlistáról a lista által szerzett mandátumok számának függvényében, a párt által bejelentett sorrendben kapnak mandátumot.

Az 5. §-hoz

Az országos listákra a választópolgárok nem szavaznak, hanem a töredékszavazatok országos összesítését követően – a Javaslatban leírt, az országos listás mandátumok kiosztásánál jelenleg is alkalmazott ún. d'Hondt-módszer alapján – szereznek mandátumot a pártok.

A 6. §-hoz

Időközi választásra a Javaslat alapján – az egyéni választókerületek megszűnése és az érvényességi, illetve eredményességi feltételek eltörlése folytán – nem kerülhet sor. A területi listán, illetőleg az országos listán mandátumhoz jutott képviselő megbízatásának megszűnése esetén a mandátumot a listán eredetileg is szereplő jelöltek közül a párt által határidőben megnevezett jelölt kapja meg. Közös lista esetén a közös listát állító pártok együtt nevezik meg a jelöltet. Ha a párt határidőben nem nevez meg jelöltet, a mandátumot a listán soron következő jelölt kapja meg. Ha a listán nincs több jelölt, a mandátum betöltetlen marad.

A 7-12. §-hoz

Az országgyűlési választási rendszerben bekövetkező módosításokat az eljárási szabályok között is érvényesíteni kell. Szükséges módosítani azokat a rendelkezéseket, amelyek az országgyűlési választáson induló független jelöltekre, illetve az országgyűlési egyéni választókerületekre utalnak. Mivel – a független jelölés megszüntetésével – a választástípusok többségében a jelölő szervezetek nagyobb szerepet kapnak, szükséges egyes jogosultságokat (pl. jegyzőkönyv, határozatok átvétele) számukra is biztosítani.

A 13. §-hoz

Az Országos Választási Bizottság a megyénként megszerezhető mandátumok számát minden országgyűlés választás esetén újra megállapítja. Erre a választás kitűzését követő 15. napig kerül sor. Garanciális szerepe van annak, hogy a határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

A 14. §-hoz

Az országgyűlési egyéni választókerületek megszűnésével leegyszerűsödik az igazolással szavazás rendszere. Igazolás kérése esetén a választópolgár a tartózkodási helye szerinti területi választókerület listáira szavazhat.

A 15. §-hoz

Az országgyűlési egyéni választókerületek megszüntetése miatt a jelölő szervezetek a korábbi eljárás szerint, de nem a jelölt-, hanem a listaállítás arányában jogosultak költségvetési támogatásra.

A 16. §-hoz

A Javaslatt az egyéni választókerületek megszüntetése miatt kis mértékben módosítja a listabejelentés szabályait.

A 17-19. §-hoz

A Javaslatt szerint a külképviseleti szavazatok továbbítása és összesítése a korábbiakhoz hasonlóan történik, de az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok feladatait a területi választási bizottságok veszik át.

A 20. §-hoz

Az Országos Választási Bizottságnak a területi választókerületekben megszerezhető mandátumok számát megállapító határozatát a közzétételét követő 3 napon belül a Legfelsőbb Bíróság előtt bárki megtámadhatja a bírósági felülvizsgálatra vonatkozó szabályok szerint.

A 21-23. §-hoz

A Javaslatt azokat a szabályokat, amelyeket az országgyűlési választási rendszer változása miatt a jövőben az országgyűlési választáson nem kell alkalmazni, de az önkormányzati választásokon igen, a törvény általános rendelkezései közül a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló különleges rendelkezések közé helyezi át.

A 24. §-hoz

Az országgyűlési választási rendszer változása miatt az értelmező rendelkezések között a Javaslatt pontosítja a jelölési fajta fogalmát.

A 25-26. §-hoz

A Javaslatt szerint a törvény 2009. december 30-án lép hatályba, így rendelkezéseit először a 2010. évi országgyűlési választáson kell alkalmazni. A Javaslatt rendelkezik a 2006-ban megválasztott országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságok tagjai megbízatásának megszűnéséről.

A 27. §-hoz

A Javaslát a törvényen belüli összhang megteremtése érdekében néhány további pontosító módosítást tartalmaz.

A 28-30. §-hoz

A módosítások következtében szükségtelenné vált rendelkezések hatályon kívül helyezését, valamint – figyelemmel az Alkotmánybíróság 4/2006. (II. 15.) AB határozatára – technikai deregulációt megvalósító rendelkezések.